

de duurzame
adviseurs

Trede 2

Klimaattransitieplan

CO₂-prestatieladder – augustus 2025

Leeswijzer

Het CO₂-managementdossier bestaat uit verschillende documenten.
Dit CO₂-jaarverslag bevat de belangrijkste informatie over het CO₂-managementsysteem.

Dit document is als volgt opgebouwd:

Management statement en energiebeleid
Algemene eisen: Beschrijving van de organisatie
Invalshoek A: Rapportage van CO₂-uitstoot conform ISO 14061-1
Invalshoek B: Doelstellingen, maatregelen, ambities en voortgang
Invalshoek C: Communicatie
Invalshoek D: Participatie
Bijlagen

Daarnaast zijn er ondersteunende documenten:

KTP / waardeketen
CO₂-Dashboard (Excel)
Interne audit (Excel)
Directiebeoordeling (presentatie)

CO₂-dashboard

Het CO₂-dashboard is een Excel-tool waarin alle belangrijke gegevens over CO₂-uitstoot en energieverbruik worden bijgehouden. Dit hulpmiddel helpt bij het meten en analyseren van de uitstoot in Scope 1, Scope 2 en Scope 3. Daarnaast geeft dit document inzicht in de kwalitatieve analyse, waarin wordt beoordeeld welke aspecten van de CO₂-uitstoot het belangrijkste zijn voor de organisatie. Daarnaast wordt hier ook de aanwezigheid van overige beïnvloedbare emissies gedocumenteerd.

Waardeketens

De organisatie onderzoekt welke delen van de waardeketen het meest bijdragen aan CO₂-uitstoot. Hierbij wordt gekeken naar de belangrijkste bronnen van uitstoot, de mogelijkheden om uitstoot te verminderen (zowel korte als middellange termijn) en de omvang van de CO₂-uitstoot. Dit wordt in een apart document vastgelegd.

Directiebeoordeling

De directie beoordeelt jaarlijks d.m.v. de directiebeoordeling of het CO₂-managementsysteem goed werkt. Met als doel het controleren van de effectiviteit van het systeem, het signaleren van verbeterkansen en het nemen van strategische beslissingen. De directiebeoordeling bestaat uit:

- Input-document: Bestaande uit een PowerPoint met gegevens en analyses.
- Output-document: Een samenvatting van de beslissingen en acties voor het komende jaar.

Interne audit

Elk jaar wordt er een interne audit uitgevoerd met een onafhankelijke auditor om te controleren of het CO₂-managementsysteem goed wordt toegepast en voldoet aan de eisen. Dit helpt bij het identificeren van verbeterpunten, bij de voorbereiding op de externe audit en bij het controleren of medewerkers werken volgens de vastgestelde afspraken en over voldoende kennis beschikken.

SKAO pagina

Op de SKAO pagina van de organisatie is de vereiste informatie terug te vinden over de projecten met gunningsvoordeel. Tevens communiceert de organisatie via dit kanaal over zijn duurzaamheidsambities.

Management statement & energiebeleid

Inleiding

Als organisatie zijn we toegewijd aan het optimaliseren van ons energieverbruik en het structureel verminderen van de CO₂-uitstoot. Dit beleid sluit aan bij onze strategische doelstellingen en biedt een kader voor het vaststellen en beoordelen van plannen, zoals het klimaattransitieplan en het plan van aanpak. Hiermee borgen wij een effectieve en duurzame aanpak van energiebeheer.

Doelstelling en Strategische Richting

Wij integreren energie-efficiëntie en CO₂-reductie in al onze bedrijfsprocessen en streven naar een continue verbetering van onze prestaties. Dit realiseren wij door:

- Het toepassen van innovatieve technologieën en duurzame investeringen;
- Het vergroten van bewustwording binnen de organisatie;
- Het structureel monitoren en optimaliseren van ons energieverbruik.

Om deze doelstelling te behalen en invulling te geven aan de strategische richting is er een energiebeleid opgesteld.

Beschikbaarheid van Middelen en Verantwoordelijkheid van de Directie

Als directie nemen we de verantwoordelijkheid voor de implementatie en borging van dit beleid en zetten we ons in voor:

- Het waarborgen van voldoende middelen en informatie om onze energie- en klimaatdoelstellingen te realiseren;
- Het actief ondersteunen en stimuleren van continue verbetering op het gebied van energiebeheer en CO₂-reductie;
- Het bevorderen van bewustwording en communicatie over energiebesparing binnen alle lagen van de organisatie.

Kader voor Doelstellingen en Systeembeheer

Als directie dragen we zorg voor de uitvoering en naleving van het energie- en CO₂-managementsysteem en zijn we nauw betrokken bij het plan van aanpak. Wij verbinden ons ertoe om energie- en klimaatdoelstellingen vast te stellen, uit te voeren en regelmatig te evalueren, waarbij verbeteringen structureel worden doorgevoerd.

Wettelijke Naleving

Wij voldoen aan alle relevante wettelijke eisen en regelgeving met betrekking tot energiebesparing, duurzame energie en CO₂-reductie. Daarnaast streven wij ernaar om proactief in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving en best practices binnen de sector te implementeren.

Continue Verbetering

Wij committeren ons aan voortdurende verbetering van zowel onze energieprestaties als ons energie- en CO₂-managementsysteem door:

- Periodieke beoordeling en bijsturing van onze energieprestaties;
- Implementatie van best practices en innovatieve energiebesparende maatregelen;
- Actieve betrokkenheid en training van medewerkers op het gebied van energiebeheer.

Met dit beleid onderstrepen wij onze inzet voor een duurzame toekomst en een verantwoorde bedrijfsvoering, waarbij we energie-efficiëntie en CO₂-reductie structureel verankeren in onze strategie en dagelijkse praktijk.

Als directie stimuleren we **continue verbetering** en ondersteunen we **bewustwording en communicatie** over duurzaamheid binnen de organisatie.

Algemene eisen

Organisatie beschrijving

Istimewa Elektrotechniek is een gespecialiseerde dienstverlener op het gebied van elektrotechnische infrastructuren en installaties, met vestigingen en activiteiten verspreid over Nederland. Het bedrijf richt zich voornamelijk op de aanleg, het beheer en onderhoud van elektrotechnische installaties in complexe omgevingen, zoals de maritieme sector, water- en energiemanagement en industriële installaties. Dankzij deze expertise levert Istimewa betrouwbare en efficiënte maatwerkoplossingen voor zowel publieke als private opdrachtgevers.

Conform sectie 4.2 van het Handboek 4.0 wordt de organisatie geclassificeerd als een kleine onderneming. Dit betekent dat er geen uitzonderingen van toepassing zijn en dat volledig wordt voldaan aan de eisen die gelden voor trede 2.

Organisatiegrens

De organisatiegrens is vastgesteld op basis van de laterale methode.

Vanuit het organigram is duidelijk dat het moeder bedrijf (Bilfinger ISP Europe GmbH) aan de top staat. Daaronder zitten verschillende organisaties waaronder Istimewa Elektrotechniek, die wordt beschouwd als alternatieve hoofdentiteit. Vanuit daar is de AC analyse toegepast om een duidelijk beeld te krijgen van de entiteiten die meegenomen dienen te worden.

Vervolgens zijn entiteiten uitgesloten waarop Istimewa Elektrotechniek geen operationele invloed uit kan oefenen. Zodoende wordt enkel Istimewa Elektrotechniek meegenomen binnen de organisatie grens.

Istimewa heeft op dit moment 3 vestigingen, de hoofdvestiging in Ritthem, en twee andere vestigingen in Veghel en Rotterdam. De vestiging in Rotterdam is ondergebracht binnen een vestiging van Bilfinger. Veghel is wel een aparte locatie. Dit is een projectlocatie voor TB3 (een gunningsvoordeel project), dus de verbruiken etc zijn opgenomen in die rapportages. Het management van Istimewa Elektrotechniek is akkoord met dit toepassingsgebied.

Planing

Als organisatie beschikken we over een energie- en CO₂-managementsysteem om het energieverbruik te verbeteren en de CO₂-uitstoot te verminderen. Dit systeem wordt opgezet, uitgevoerd, onderhouden en steeds verbeterd volgens de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus.

In de **Plan-fase** worden doelstellingen en vereisten vastgesteld op basis van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. In deze fase worden de benodigde processen, mogelijke risico's en kansen om de beste resultaten te behalen geïdentificeerd.

In de **Do-fase** worden de geplande acties uitgevoerd en geïntegreerd in de dagelijkse bedrijfsprocessen. Hierbij wordt er gefocust op continue verbetering en het betrekken van medewerkers bij veranderingen.

In de **Check-fase** wordt gecontroleerd of de genomen maatregelen effectief zijn en of de doelstellingen worden gehaald. Dit gebeurt door het monitoring, meten van de voortgang en het uitvoeren van interne audits van het energie- en CO₂-managementsysteem. Afwijkingen en verbeterpunten worden geanalyseerd.

In de **Act-fase** worden corrigerende en preventieve maatregelen doorgevoerd, op basis van de evaluaties, om het systeem en de energie- en CO₂-prestaties continu te verbeteren.

In het planningsdocument is te zien op welke manier de PDCA-cyclus van de organisatie is ingericht. Door de cyclus steeds opnieuw toe te passen, blijven we het energieverbruik verbeteren en de CO₂-uitstoot verminderen, met focus op duurzaamheid en efficiëntie

Act

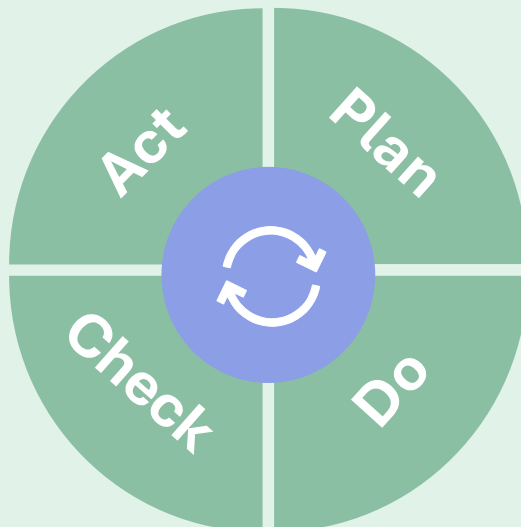
Actiepunten die bij act nog voren komen uitvoeren.

Check

Evaluatie van het CO₂-systeem.

Voortgang beoordeling.

Interne en externe audit.

Plan

Plannen communicatie en participatie.

Emissiegegevens en factoren bepalen.

Do

Het uitvoeren van participatie

Het communiceren

Het opstellen van de CO₂-footprint

Wetgeving en risico beheer

Binnen de organisatie waarborgen we voortdurende naleving van relevante wet- en regelgeving op het gebied van CO₂-reductie en energiebesparing door:

- Actieve monitoring van wijzigingen in wetgeving, certificeringsnormen en beleidsontwikkelingen;
- Deelname aan brancheverenigingen en regelmatige afstemming met relevante instanties en toezichthouders;
- Periodieke audits en juridische controles om naleving en compliance te verzekeren.
- De organisatie heeft zich geabonneerd op een compliance tool met als doel up-to-date te blijven omtrent ontwikkelingen met betrekking tot duurzaamheid en wetgeving, zijnde: Pharius, van Borger & Burghouts

Daarnaast worden risico's en kansen met betrekking tot het CO₂-managementsysteem systematisch beheerd:

- Risico's worden geïdentificeerd via interne audits en risico-evaluaties;
- Kansen voor verbetering en innovatie worden actief benut, bijvoorbeeld door investeringen in duurzame energieopwekking en efficiëntere bedrijfsvoering;
- Correctieve en preventieve maatregelen worden tijdig ingezet om prestaties continu te verbeteren

Door deze gestructureerde aanpak blijven we aantoonbaar op de hoogte van wetgeving en risico's en dragen we bij aan voortdurende verbetering van onze energie- en CO₂-prestaties, in lijn met de CO₂-Prestatieladder.

Een algemeen overzicht van risico's en wetgeving wordt weergegeven in het Excel-document: RI&E.

CO₂ prestatieladder project

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

In 2025 liep er 1 project met gunningvoordeel. Dit is:

- TB3

De documentatie van dit project is opgenomen in het Project Impact Dashboard op de SKAO-pagina. Ook is er een informatie sheet te vinden in het dossier genaamd Informatie project TB3

Invalshoek A

Rapportage van CO₂-uitstoot en het energieverbruik in scope 1 & 2

CO₂-Footprint – scope 1 & 2

De CO₂-footprint wordt opgesteld in het CO₂-dashboard, conform het GHG protocol. In het dashboard is ook het kwaliteitsplanmanagementplan voor de data opgenomen. In dit overzicht is per datapunt aangegeven welke onzekerheden en verbeterpunten er zijn geïdentificeerd. De footprint is opgesteld aan de hand van Tank-to-Wheel emissiefactoren

OVERZICHT CO ₂ -EMISSIES, GEHELE ORGANISATIE				Heel jaar	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Aardgasverbruik	2.386,0	m ³	4,2	1%	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	80.547,0	liter	172,3	36%	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	73.649,0	liter	181,3	38%	
Propaan	26.757,0	liter	40,9	8%	
			398,8		
Market based					
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	108.298	kWh	44,8	9%	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom opgewekt	33.420	kWh	-	0%	
Elektriciteitsverbruik - teruglevering	-6.491	kWh	-	0%	
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	93.450	kWh	38,7	8%	
			84		
TOTALE EMISSIES SCOPE 1 en 2			482	100%	

Afbeelding: FOOTPRINT FIGUUR RAPPORTAGEJAAR 2025 in tCO₂eq

Zie het document: CO₂-dashboard, voor de footprint, emissiefactoren en het datakwaliteitsmanagementplan.

Location based			
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	UITSTOOT (ton CO ₂)
Elektriciteitsverbruik - gridmix (NL)		228.677 kWh	61,3
			61

Afbeelding: Elektriciteit location based RAPPORTAGEJAAR 2025 in tCO₂eq

Zie het document CO₂-dashboard voor de footprint, emissiefactoren en het datakwaliteitsplan.

Energiebalans

Het energieverbruik is opgesteld in het CO₂-dashboard

OVERZICHT ENERGIE VERBRUIK GEHELE ORGANISATIE					2025	Heel jaar	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	Conversiefactor (GJ per eenheid)	GJ			
Aardgasverbruik	2.386,0	m ³	0,0317	75,5	1%		
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	80.547,0	liter	0,0314	2.529,2	38%		
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	73.649,0	liter	0,0360	2.651,4	40%		
Propaan	26.757,0	liter	0,0231	618,1	9%		
				Totaal scope 1		5.874,1	
Market based							
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	Conversiefactor (GJ per eenheid)	GJ			
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	108.298,0	kWh	0,0036	389,9	6%		
Elektriciteitsverbruik - groene stroom opgewekt	33.420,0	kWh	0,0036	120,3	2%		
Elektriciteitsverbruik - teruglevering	-6.491,0	kWh	0,0036	-23,4	0%		
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	93.450,0	kWh	0,0036	336,4	5%		
				Totaal scope 2		823	
TOTAAL ENERGIEVERBRUIK				6.697,4	100%		

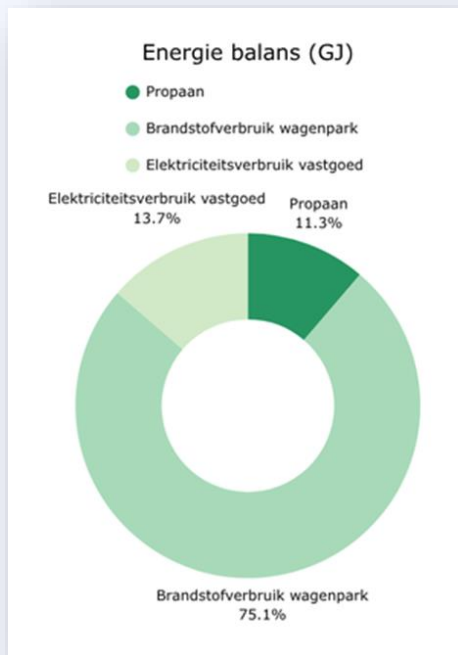
Afbeelding: Energiebalans RAPPORTAGEJAAR 2025 in tCO₂eq

Energiebeoordeling

Een belangrijk onderdeel van ons energieplan is om duidelijk te maken waar we de meeste energie verbruiken. Daarom onderzoeken we welke processen en activiteiten in ons bedrijf de grootste invloed hebben op ons energieverbruik en de CO₂-uitstoot. Met deze informatie kijken we waar verbeteringen doorgevoerd kunnen worden voor het verminderen van ons energieverbruik.

De emissiestromen die in het rapportagejaar gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor ten minste 80% van het energieverbruik binnen de organisatie zijn:

- Wagenpark: **85%**
- Elektriciteitsverbruik vastgoed: **6%**
- Propaanverbruik: **9%**

2. Elektriciteit verbruik vastgoed

We zijn gevestigd in een eigen pand op het industrieterrein in Vlissingen. In 2025 werd 34% van het totale elektriciteitsverbruik duurzaam opgewekt via eigen zonnepanelen. Van de resterende energie werd 66% ingekocht via het net, terwijl 19% van de zelf opgewekte stroom werd terug geleverd.

Door een betere afstemming van opwek en verbruik – bijvoorbeeld via het laden van elektrische voertuigen op momenten van hoge opbrengst – kan een groter deel van de opgewekte stroom intern worden benut. Daarnaast hebben wij twee nevenvestigingen. Die in Rotterdam is gehuisvest in panden van het moederbedrijf Bilfinger, waardoor het energieverbruik van deze locatie niet direct onder Istimewa valt. Die in Veghel is gehuisvest in een gedeeld huurpand waar we geen invloed hebben op de opwekking of inkoop van energie en waar ons verbruik berekend wordt op basis van vloeroppervlakte.

1. Brandstofverbruik wagenpark (85%)

Het wagenpark vormt de grootste energieverbruiker. Voornamelijk door het gebruik van diesel, benzine en elektriciteit (voor het opladen van elektrische voertuigen). Voor een volledig overzicht is een analyse uitgevoerd, waaruit blijkt dat het huidige wagenpark als volgt is samengesteld:

- **Dieselveertuigen: 41% (was 43%)**
- **Benzinevoertuigen: 35% (was 36%)**
- **Hybride voertuigen: 9% (was 4%)**
- **Elektrische voertuigen: 15% (was 17%)**

We verwachten dat het aandeel **elektrische en hybride voertuigen** de komende jaren **verder toeneemt**, terwijl het aantal dieselveertuigen zal afnemen.

In 2025 zijn er 5 nieuwe auto's besteld. 3 daarvan zijn elektrisch en 2 diesel (1 daarvan staat nog ter discussie)

In 2026 lopen er nog 25 leasecontracten af. Het uitgangspunt zal zijn deze te vervangen door elektrische alternatieven. Dit zal leiden tot een aanzienlijke reductie in energieverbruik, gezien elektrische voertuigen per kilometer minder energie verbruiken.

Het is echter belangrijk om te benadrukken dat een deel van het wagenpark wordt ingezet voor noodhulpdiensten, waarbij snel inzetbare voertuigen essentieel zijn. Vanwege de beperkte actieradius van elektrische bestelbussen is het op dit moment niet altijd haalbaar om deze diensten volledig elektrisch uit te voeren. Naar verwachting zal de technologische ontwikkeling van elektrische bedrijfswagens dit probleem in de nabije toekomst verlichten.

Conclusie en aanbevelingen

We maken goede stappen en verwachten dat de maatregelen op termijn de gewenste vruchten afleveren. We zijn afhankelijk van de markt, maar het beleid is in plaats om van nieuwe mogelijkheden gebruik te maken.

Energiebeoordeling

Flexibiliteit van het energiesysteem & OBE's

In de context van de energietransitie speelt flexibiliteit in het energiesysteem een steeds belangrijkere rol.

Door de toename van variabele hernieuwbare energiebronnen wordt het noodzakelijk om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.

Daarom hebben wij expliciete aandacht voor de rol van organisaties in het vergroten van deze systeemflexibiliteit.

Daarnaast verdienen de Overige Beïnvloedbare Emissies (OBE's) nadrukkelijk aandacht, omdat ook deze emissies vaak beïnvloedbaar zijn via keuzes in tijdstip, locatie of type energiegebruik. Door dit inzicht kunnen wij gericht bijdragen aan een stabiel en klimaatvriendelijk energiesysteem.

OBE's

Overige Beïnvloedbare Emissies, oftewel OBE's. Zijn emissies die niet voorkomen binnen de traditionele scope 1, 2 of 3, maar hierbuiten vallen. Om toch aan te tonen dat Istimewa ook effect kan hebben op emissie die niet plaatsvinden binnen de scope van het GHG protocol, is de OBE vragenlijst doorlopen. Hieruit blijkt dat wij de volgende OBE's hebben:

Potentiële vermeden emissies:

Istimewa voert onderhoud uit aan de elektrische installaties voor bruggen, sluizen en gemalen. Doordat zij dit onderhoud uitvoeren, blijft de werking van deze objecten optimaal en efficiënt. Door deze onderhoud uit te voeren wordt er mogelijk minder energie verbruikt.

Biogene emissies

Istimewa is voornemens om de komende jaren HVO diesel af te nemen bij de pompstations. HVO diesel bevat een groot deel biogene emissies. Dit zijn kort cyclische emissies die buiten scope 1 vallen.

Niet Broeikasgassen

Volgens Handboek 4.0 van de CO₂-Prestatieladder is het verplicht om, indien materieel, alle broeikasgassen op te nemen in de CO₂-emissie-inventaris. Dit betekent dat naast CO₂ ook emissies van methaan (CH₄), lachgas (N₂O), HFK's, PFK's en zwavelhexafluoride (SF₆) moeten worden meegenomen, evenals emissies afkomstig van koudemiddelen en smeermiddelen.

Binnen Istimewa is onderzocht of deze overige emissie bronnen aanwezig zijn. Uit dit onderzoek blijkt dat er koelgassen worden gebruikt in de airco units, echter is dit een gesloten systeem waardoor er geen lekkage is en dus geen bijvullen van koelgassen.

Flexibiliteit van het energie systeem

Gezien de landelijke spreiding van de vestigingen is onderzocht in hoeverre deze locaties te maken hebben met netcongestie. Volgens de capaciteitskaart van Netbeheer Nederland blijkt dat:

- ✓ **Vestiging Vlissingen (Zeeland):** zich bevindt in een regio met een tekort aan transportcapaciteit en een wachtrij voor netaansluitingen.

Om bij te dragen aan een stabiel en flexibeler energiesysteem, overwegen we maatregelen als:

a. Slim energiegebruik en laadbeheer

Door elektrische voertuigen vooral op te laden tijdens momenten van lage netbelasting of hoge zonne-opbrengst (bijvoorbeeld overdag tijdens werktijden), kan het verbruik beter worden afgestemd op beschikbaarheid.

b. Energieopslag

Onderzoek wijst uit dat energieopslag geen grote winst oplevert, omdat Istimewa al bijna alle zelf opgewekte stroom overdag gelijk zelf gebruikt. De teruglevering aan het net is maar minimaal.

c. Power Purchase Agreements (PPA's)

Er zijn lokale plannen voor de bouw van een waterstoffabriek. Dit biedt potentiële mogelijkheden om via directe samenwerkingen (PPA's) groene waterstof af te nemen voor verwarming of transportdoeleinden.

Vooruitblik

We zullen de komende periode verdere analyses uitvoeren om te bepalen welke van de voorgestelde maatregelen de meeste impact hebben en technisch en financieel het meest haalbaar zijn. De combinatie van elektrificatie van het wagenpark, optimalisatie van het energieverbruik in het vastgoed en een flexibeler inzet van opgewekte energie zal bijdragen aan een significante verbetering van de energieprestaties op de middellange termijn.

Invalshoek A

Rapportage van CO₂-uitstoot in scope 3

CO₂-Footprint – scope 3

De CO₂-footprint wordt opgesteld in het CO₂-dashboard, conform het GHG protocol. In het dashboard is ook het kwaliteitsplan voor de data opgenomen. In dit overzicht is per datapunt aangegeven welke onzekerheden en verbeterpunten er zijn geïdentificeerd.

Scope 3	2025 UITSTOOT(ton CO ₂)
Aangekochte goederen en diensten	1993,02
Kapitaal goederen	
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet in scope 1 of 2)	133,85
Upstream transport en distributie	
Productieafval	1,99
Zakelijk reizen	11,56
Woon-werkverkeer	70,49
Upstream geleaste activa	
Totaal Upstream	2211
Downstream transport en distributie	
Ver- of bewerken van verkochte producten	
Gebruik van verkochte producten	1097,14
End-of-life verwerking van verkochte producten	
Downstream geleaste activa	
Franchisehouders	
Investerings	
Totaal Downstream	1097
TOTALE EMISSIES SCOPE 3	3308

Afbeelding: FOOTPRINT scope 3 FIGUUR RAPPORTAGEJAAR 2025 in tCO₂eq

Zie het document CO₂-dashboard voor de footprint, emissiefactoren en het datakwaliteitsplan. De scope 3 footprint is in dit jaar opgesteld op basis van een spend-based analyse.

TOELICHTING SCOPE 3 VERBETERING

Er heeft geen verbetering in de manier van het bepalen van de scope 3 plaats gevonden in 2025. Het idee dat we van een deel van de aangekochte goederen, met behulp van de Technische Unie, kunnen bepalen wat hun CO₂ waarde is, bestaat nog steeds, maar hier hebben we nog geen concrete stappen in kunnen nemen.

Afbeelding: FOOTPRINT FIGUUR RAPPORTAGEJAAR 2024 in tCO₂eq

Waardeketen

Aan de hand van de *Omvang & Invloed-tabel* is vastgesteld dat Istimewa twee hoofdactiviteiten kent:

- *Onderhoud*: Onderhoud en reparatie van nautische objecten (bruggen, sluizen, gemalen, etc)
- *Projecten (kasten)*: Ombouw van nautische objecten en de productie van bedieningskasten

Uit de analyse blijkt dat de activiteit *Projecten (kasten)* de grootste scope 3-impact heeft, wat logisch is aangezien het hier gaat om een tastbaar product met een bredere toeleveringsketen dan een dienst zoals onderhoud.

Huidige activiteiten

Activiteit 1: Onderhoud

Onderhoud en reparatie van nautische objecten (bruggen, sluizen, gemalen, etc)

Activiteit 2: Projecten (kasten)

Ombouw van nautische objecten en de productie van bedieningskasten

Reductiemogelijkheden binnen de keten

A. Duurzamere inkoop van kastonderdelen

In gesprek gaan met leveranciers van kastonderdelen over duurzamere alternatieven. Denk aan onderdelen met een lagere CO₂-footprint of een efficiënter productieproces.

Kansrijkheid:

Hoog. De kans is groot dat alternatieven beschikbaar zijn, en dit biedt substantiële reductiemogelijkheden binnen scope 3, met name aan de upstreamzijde.

Termijn:

Korte termijn (1–3 jaar), afhankelijk van het productaanbod van leveranciers.

Potentiële nadelen:

Duurzamere onderdelen kunnen hogere aanschafkosten met zich meebrengen. Dit is echter niet altijd het geval. Hoewel de initiële investering vaak groter is, gaan duurzame producten over het algemeen langer mee, vereisen ze minder onderhoud en kunnen ze op de lange termijn juist kostenbesparend zijn.

B. Hergebruik van bedieningskasten

Onderzoek naar de technische en contractuele haalbaarheid van hergebruik van oude bedieningskasten.

Kansrijkheid:

Laag. Hoewel technisch mogelijk, vormen garantievooraanwaarden van leveranciers een belemmering. Hergebruik kan leiden tot afwijzing van garantieverlening.

Termijn:

Korte termijn. Gesprekken met leveranciers zijn opgestart om de mogelijkheden te verkennen.

Potentiële nadelen:

Financiële weerstand vanuit leveranciers én mogelijk meer transportbewegingen bij hergebruik.

C. Optimalisatie van transportstromen

Momenteel vinden dagelijkse leveringen plaats (bijv. vanuit Technische Unie). Door minder frequent en in grotere volumes te leveren, kan transportbewegingen worden verminderd.

Kansrijkheid:

Hoog. Deze maatregel biedt voordelen voor zowel Istimewa als de leverancier. Er zijn waarschijnlijk al initiatieven gaande bij de groothandel.

Termijn:

Korte termijn (binnen 1 jaar)

Potentiële nadelen:

Organisatorische aanpassing nodig: medewerkers moeten bestellingen anders plannen en eerder plaatsen.

Reductiepotentieel en monitoring

De reductiemogelijkheden zijn gekwantificeerd in het *Plan van Aanpak*, onderdeel van het CO₂-dashboard. De huidige scope 3-analyse is gebaseerd op een *spend-based* methodiek, wat inhoudt dat de nauwkeurigheid van de CO₂-gegevens beperkt is. Hierdoor is het momenteel lastig om een betrouwbare reductiedoelstelling voor scope 3 te formuleren.

Istimewa heeft daarom een datakwaliteitsplan opgesteld aan de hand van een stappenplan, waarmee zij streeft naar een meer accurate en meetbare scope 3-emissieanalyse. Zodra deze verbeterde dataset beschikbaar is, zal er een concreet reductiedoel voor scope 3 worden vastgesteld.

CO2-intensieve kapitaalgoederen / diensten / producten

Binnen Istimewa hebben we geen activiteiten die in relatie staan tot CO2-intensieve kapitaalgoederen en/of producten.

De uitstoot vindt voornamelijk plaats in de diensten en producten die Istimewa levert. Hiervoor is Istimewa niet afhankelijk van CO2-intensieve kapitaalgoederen.

Bij de uitstoot die wel plaatsvindt, kun je denken aan de reisbewegingen, productie en montage van kasten, inkoop van materialen en het uiteindelijke gebruik van de kast zelf.

Dit staat echter niet in relatie met CO2-intensieve kapitaalgoederen of producten. De verbruiken zijn nihil.

Productiemachines en -apparatuur: Deze kunnen aanzienlijke hoeveelheden energie verbruiken en CO2 uitstoten tijdens hun gebruik.

Transportmiddelen: Vrachtwagens, schepen en vliegtuigen die fossiele brandstoffen gebruiken, dragen bij aan hoge CO2-emissies.

Gebouwen en infrastructuur: De bouw en het onderhoud van grote gebouwen en infrastructuur zoals wegen en bruggen kunnen veel CO2 uitstoten.

Toekomstige activiteiten

Om de doelstelling te behalen kan het zijn dat de huidige manier van werken aangepast moet worden, om in te kunnen blijven spelen op de toekomst. Door ons te focussen op de volgende toekomstige activiteiten willen we de doelstelling gaan behalen.

Asset management:

Eén van de speerpunten is het gericht uitvoeren van onderhoud, met een grotere rol voor asset management. Door aan de voorkant voorspellingen te doen op basis van data-gedreven informatie, kunnen onderhoudsplannen hierop worden aangepast. Hierdoor kan de levensduur van installaties worden verlengd, worden storingen voorkomen en wordt het aantal onnodige interventies beperkt. Dit draagt bij aan zowel efficiëntie als duurzaamheid.

Andere benadering van productie kasten – productie en expertise

Daarnaast vraagt de markt in de toekomst om een andere benadering van producten. Er ligt een duidelijke kans in het aanpassen, hergebruiken en recyclen van de kasten, in plaats van standaardvervanging. Hierin ligt zowel een aanpassing in het ontwerp/productie van de kasten, als op het expertise gebied. Er moet onderzocht worden welke exacte aanpassingen bij de productie/opzetten van kasten nodig zijn om deze toekomstbestendig(er) te maken.

Expertise

Het ontwikkelen van expertise op dit gebied binnen Istimewa, denk aan technische beoordeling, refurbishing en modulair ontwerp – kan zorgen voor een lagere milieubelasting en kostenreductie, zonder concessies te doen aan betrouwbaarheid. Concrete kennis op dit gebied ontbreekt op dit moment nog.

Versterking samenwerking ketenpartners

Om deze toekomstgerichte benadering succesvol vorm te geven, is een intensievere samenwerking met ketenpartners essentieel. Door kennis en capaciteit te bundelen met leveranciers, ontwerpers en onderhoudspartijen, ontstaat er ruimte voor innovatie, standaardisering en betere afstemming binnen projecten. Dit versterkt niet alleen de positie van Istimewa binnen de sector, maar verhoogt ook de toegevoegde waarde richting opdrachtgevers.

Kortom, hoewel de toekomst van de sector onvoorspelbaar is, biedt deze ook volop kansen. Door strategisch in te zetten op asset management, product vernieuwing, circulaire werkwijzen en ketensamenwerking, kan Istimewa Elektrotechniek haar rol als betrouwbare en toekomstbestendige partner verder versterken

Invalshoek B

Doelstellingen, maatregelen, ambities en voortgang

Algemene uitleg strategie

De strategie voor het behalen van de doelstelling (en uiteindelijk 0 uitstoot in 2050), bestaat binnen onze organisatie uit slimme mobiliteit, circulariteit, energie-efficiëntie en asset management als kans om onderhoud duurzamer en efficiënter te maken.

Onze doelstellingen zijn gebaseerd op maatregelen die wij de komende 3 jaar zullen uitvoeren, daarnaast zijn de doelstellingen allen conform SBTi.

Om hier te komen heeft de organisatie een korte- en middellange termijn strategie met bijbehorende maatregelen.

Korte termijn

Korte termijn doelstellingen

Voor de korte termijn is er een CO2-doelstelling en energie doelstelling opgesteld. De kortetermijndoelstelling is een resultante van de besparing van de maatregelen vanuit het plan van aanpak voor de korte termijn.

Scope	Korte termijn hoofddoelstellingen
1, 2 en 3	Istimewa wil in 2027 de uitstoot met 10% verminderen ten opzichte van 2024
1 en 2	Istimewa wil in 2027 de uitstoot met 31% verminderen ten opzichte van 2024

Korte termijn doelstelling

Zelf energie opwekken:	De doelstelling voor het opwekken en opslaan van energie zijn voor ons op dit moment niet realistisch. In Vlissingen wordt al duurzame energie opgewekt, afgestemd op het bestaande verbruik. Gezien de geplande verhuizing naar een nieuw, energiezuiniger pand, is gekozen om verdere investeringen te richten op de toekomstige locatie.
Energieopslag:	De technologie voor grootschalige energieopslag bevindt zich nog in een relatief vroeg stadium in Nederland. Naast de aanzienlijke investeringskosten brengt energieopslag ook risico's met zich mee op het gebied van brandveiligheid. Gezien de geplande verhuizing binnen nu en tien jaar, achten wij het niet zinvol om op dit moment in energieopslag te investeren.
Gebruik duurzame energie	Istimewa wil in 2027 haar energieverbruik met 7,5% verminderen t.o.v. 2024 100% gebruik van groene (duurzame) stroom uit NL zon & wind.

Korte termijn subdoelstellingen:

Om de voortgang te kunnen monitoren is de hoofddoelstelling onderverdeeld in de volgende subdoelstellingen per scope/per organisatieactiviteit:

Subdoelstellingen korte termijn doelstelling	
Scope 1	Istimewa wil in 2027 de uitstoot met 33% verminderen t.o.v. 2024
Scope 2	Istimewa wil in 2027 de uitstoot met 51% verminderen t.o.v. 2024
Scope 3	Istimewa wil in 2027 de uitstoot met 7,5% verminderen t.o.v. 2024

Korte termijn strategie

De korte termijnstrategie richt zich op het realiseren van snel haalbare verbeteringen binnen de eigen organisatie. Hierbij ligt de nadruk op het benutten van zogenaamd 'laaghangend fruit'. Tegelijkertijd wordt er extern gekeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van beschikbare data te verbeteren. Deze gerichte aanpak op de korte termijn vormt de basis voor de langetermijnstrategie.

Istimewa wilt haar voetafdruk reduceren door gebruik te maken van duurzame alternatieven voor vervoer en door hergebruik van verkochte materialen.

Plan van aanpak

Onze maatregelen zijn voornamelijk gericht op het reduceren van uitstoot van ons aardgasverbruik, wagenpark en inkoop en gebruik van materialen. De belangrijkste maatregelen die Istimewa de komende jaren gaat nemen zijn hieronder omschreven, daarnaast wordt ook benoemd welke effecten deze hebben op bijvoorbeeld het energiesysteem.

1. Gebruik van Bio-propan: Bio propaan is een duurzaam alternatief voor reguliere propaan omdat deze een lagere emissiefactor kent. Op dit moment wordt door de leverancier van propaan onderzocht welke mogelijkheden zij hebben met betrekking tot het leveren er van.

2. Elektrificatie wagenpark: We stellen een beleid op rondom de uitfasering van ons wagenpark. Daarbij gaan we het wagenpark stelselmatig elektrificeren om onze uitstoot te reduceren. Elektrische voertuigen stoten over hun hele levensduur aanzienlijk minder uit dan brandstofauto's en zijn bovendien energie-efficiënter. Omdat ze het elektriciteitsnet zwaarder belasten, stimuleren we slim laden, bijvoorbeeld zoveel mogelijk overdag op het werk.

3. Toepassing HVO: beter beschikbaar binnen Nederland. Momenteel kijken we of er ook in de omgeving van Vlissingen voldoende HVO punten zijn die gebruikt kunnen worden.

4. Hergebruik van materialen: Door het hergebruiken van materialen kan CO₂-uitstoot aanzienlijk worden verminderd. Een concreet voorbeeld hiervan is het opnieuw inzetten van installatiekasten van Rittal. In bepaalde gevallen kunnen deze kasten geschikt worden gemaakt voor hergebruik. Om dit verder te onderzoeken, werkt Istimewa samen met Rittal en andere leveranciers aan het in kaart brengen van de mogelijkheden.

5. Duurzamere materiaalkeuze: We kopen veel materialen in via de Technische Unie. Mogelijk zijn voor een deel van deze materialen duurzamere alternatieven beschikbaar. Om dit te verkennen, is Istimewa in overleg met de Technische Unie om de opties en kansen voor verduurzaming in kaart te brengen.

Middellange termijn

Middellange termijn doelstellingen

De doelstelling voor de belangrijkste activiteiten (50%) voor Istimewa voor de middellange termijn (5-10 jaar) bestaat uit:

Scope	Middellange termijn hoofddoelstellingen
1,2 en 3	Istimewa wil in 2030 de uitstoot met 20% verminderen ten opzichte van 2024
1 en 2	Istimewa wil in 2030 de uitstoot met 62% verminderen ten opzichte van 2024

Middellange termijn doelstellingen

Zelf energie opwekken:	De doelstellingen voor het opwekken en opslaan van energie zijn voor ons op dit moment niet realistisch. In Vlissingen wordt al duurzame energie opgewekt, afgestemd op het bestaande verbruik. Gezien de geplande verhuizing naar een nieuw, energiezuiniger pand, is gekozen om verdere investeringen te richten op de toekomstige locatie, en dit nader te bepalen.
Energieopslag:	De technologie voor grootschalige energieopslag bevindt zich nog in een relatief vroeg stadium in Nederland. Naast de aanzienlijke investeringskosten brengt energieopslag ook risico's met zich mee op het gebied van brandveiligheid. Gezien de geplande verhuizing binnen nu en tien jaar, achten wij het niet zinvol om op dit moment in energieopslag te investeren
Eigen energieverbruik optimaliseren:	Istimewa wil in 2030 haar energieverbruik met 15% verminderen t.o.v. 2024 100% gebruik van groene (duurzame) stroom uit NL zon & wind.

Middellange termijn subdoelstellingen

De hoofddoelstelling is onderverdeeld in aparte subdoelstellingen per scope/per organisatieactiviteit om de voortgang te kunnen monitoren.

Subdoelstellingen middellange termijndoelstelling

Scope 1	Istimewa wil in 2030 de uitstoot met 66% verminderen t.o.v. 2024
Scope 2	Istimewa wil in 2030 de uitstoot met 100% verminderen t.o.v. 2024
Scope 3	Istimewa wil in 2030 de uitstoot met 15% verminderen t.o.v. 2024

Verantwoording doelstellingen

Bij het opstellen van de doelstelling is rekening gehouden met:

1. hoe de doelstelling zich verhoudt tot nationaal of internationaal overheidsbeleid voor de organisatieactiviteit(en)/sector voor de tussenliggende jaren tot uiterlijk 2050;
2. hoe de doelstelling voortbouwt op ambitieuze sectorafspraken en/of wetenschappelijk onderbouwde reductiepaden (als van toepassing);
3. hoe de doelstelling verbonden is met door de sector geaccepteerde verwachtingen voor Technology Readiness Levels (TRL's) van relevante technieken;
4. of de doelstelling voldoet aan de eisen van een onafhankelijke internationaal erkende derde partij (bijv. SBTi) .
5. Link met lange termijn doelen/maatregelen (bijv. voorbereidende actie)

Strategie middellange termijn

De mogelijke strategieën die voor ons van toepassing kunnen zijn, zijn:

1. Energie-efficiëntie
2. Circulair bouwen (van kasten)
3. Mobiliteit: elektrificatie
4. Optimalisatie transport/leveringen
5. Innovaties: asset management
6. Samenwerking klanten: OBE

De strategie voor het behalen van de doelstelling (en uiteindelijk 0 uitstoot in 2050), bestaat binnen onze organisatie uit slimme mobiliteit, circulariteit, energie-efficiëntie en asset management als kans om onderhoud duurzamer en efficiënter te maken.

Plan van aanpak middellange termijn

De verhuizing naar een energie zuinig pand, voorzien van slimme technologieën zoals energiebeheersystemen en slimme meters, vermindert het energieverbruik aanzienlijk. In de productie ligt de focus op circulariteit en hergebruik van materialen, modulaire ontwerpen en minder afval. Tegelijk wordt gewerkt aan elektrificatie van het wagenpark en het optimaliseren van logistiek door gebruik van lokale materialen en duurzamer transport. Innovaties op het gebied van asset management, zoals voorspelbaar onderhoud, versterken de toekomstbestendigheid onze organisatie. Cruciaal in dit geheel is de samenwerking met ketenpartners en kennisinstellingen zoals TU en Rittal: samen worden nieuwe ontwikkelingen onderzocht die leiden tot aanvullende maatregelen. Deze gezamenlijke innovaties maken het mogelijk om de duurzaamheidsambities verder uit te breiden. Ook klanten profiteren hiervan, doordat zij via slimme installaties geholpen worden hun eigen CO₂-uitstoot te verlagen. Zo ontstaat een versterkend netwerk waarin samenwerking, innovatie en verduurzaming elkaar continu stimuleren.

Door het elektrificeren van het wagenpark en toepassen van HVO wordt CO₂ (en energie) gereduceerd. Waar mogelijk worden elektrische voertuigen besteld. Hiervoor stellen we een uitfaseringsbeleid op. De budgetten worden hiervoor jaarlijks opgenomen, o.b.v. de vervangingen en toepassing HVO (vanaf 2026).

Door te verhuizen naar een energiezuiniger pand wordt CO₂- en energie bespaard. We houden rekening met de wens voor energiezuinige gebouwen en slimme technologieën.

Optimalisatie: de energie-efficiëntie van kantoorgebouwen door middel van betere isolatie, energiezuinige verlichting en HVAC-systemen.

Slimme technologieën: gebruik van slimme meters en energiebeheersystemen om energieverbruik te monitoren en te optimaliseren. Dit wordt meegenomen in het budget (binnen nu en 9 jaar).

Door de productie van kasten te verduurzamen (modulair, hergebruik, circulair), wordt CO₂- en energiereductie behaald. We gaan samen met ketenpartners onderzoeken welke ontwikkelingen en innovaties mogelijk zijn. Bij de productie en het monteren van kasten is het van belang om circulariteit hierin mee te nemen en meer in te spelen op: levensverlenging, hergebruik en modulaire bouw. Waarbij ook rekening wordt gehouden met het minimaliseren van afval: gebruik van gerecyclede materialen en optimalisatie van bouwprocessen om afval te verminderen. We gaan samen met ketenpartners onderzoeken welke ontwikkelingen en innovaties mogelijk zijn. Het budget is n.t.b. o.b.v. innovaties.

Door samen met afdeling inkoop en onze grootste leveranciers te kijken naar de optimalisatie van inkoop en leveringen, kan CO₂ (en energie) bespaard worden. Uitkomsten uit dit onderzoek nemen we mee in de verdere uitwerking.

Sterktes

De sterktes van de (innovatie)strategie zijn:

Toegang tot data en emissie-inzicht: Er is goed inzicht in energieverbruik en CO₂-uitstoot in scope 1 en 2, waardoor reductiemaatregelen in deze scopes effectief kunnen worden gemonitord.

Innovatief vermogen: De organisatie staat open voor technologische vernieuwing en werkt samen met externe partners aan duurzame oplossingen.

Asset management: opzetten van afdeling Asset management, waarbij zij zich bezig houden met het voorspellen van onderhoud.

Realistisch en haalbaarheid: vanuit het moederbedrijf (Bilfinger) zijn hoge ambities gesteld rondom duurzaamheid. Daarmee zijn maatregelen haalbaar en realistisch om uit te voeren.

Zwaktes

De zwaktes van de (innovatie)strategie zijn ...

Beperkte kennis over hergebruik/circulariteit: kennis rondom hergebruik/circulariteit is nog geen geïntegreerd onderdeel binnen Istimewa. Dit ontbreekt nog.

Financiële impact op korte termijn: Investerings in duurzaamheid kunnen extra druk zetten op de financiële doelstellingen vanuit het moederbedrijf.

Complexiteit van monitoring: Het meten van voortgang, met name in de keten, scope 3, vergt verder onderzoek en nieuwe systemen en processen.

3.5.5 Voorwaarden, aannames en afhankelijkheden

De voorwaarden, aannames en afhankelijkheden van de (innovatie)strategie zijn:

Afhankelijkheid van externe leveranciers: Een groot deel van de emissie bevindt zich in scope 3, buiten directe controle van de organisatie.

Verwachting van technologische beschikbaarheid: De strategie rekent op toekomstige beschikbaarheid van technologieën die nu nog niet beschikbaar, breed toepasbaar of betaalbaar zijn.

Beschikbaarheid van middelen en kennis: Voldoende interne capaciteit en blijvende ondersteuning van het management zijn noodzakelijk voor succesvolle uitvoering.

Toegang tot stimuleringsmaatregelen: De strategie veronderstelt blijvende overheidssteun in de vorm van subsidies en regelgeving die duurzame keuzes beloont.

3.5.4 Risico's

De risico's van de (innovatie)strategie zijn:

Veranderende wet- en regelgeving: Strengere eisen of onverwachte verplichtingen kunnen tot extra kosten leiden.

Schaarste aan duurzame of technologieën: Beperkte beschikbaarheid van materialen of installateurs kan de voortgang belemmeren.

Financiële onzekerheid: door ontwikkelingen van hergebruik, circulariteit kan de core business afnemen, waardoor omzet kan afnemen.

Leveranciers: Door hergebruik van middelen bestaat de kans dat er minder ingekocht wordt door Istimewa, mogelijk zet dit de relatie met de leveranciers onder druk.

Economische onzekerheid: Fluctuerende energieprijzen of recessie kunnen investeringscapaciteit beperken.

Weerstand binnen de organisatie: Verandering kan op weerstand stuiten bij medewerkers of afdelingen die het nut of de urgentie niet direct ervaren.

Onvoldoende steun vanuit het MT: de financiële doelstellingen gaan voor op de duurzaamheidsambities.

3.5.3 Kansen

De kansen van de (innovatie)strategie zijn:

Stijgende vraag naar asset management: Marktvoordeel door duurzaam imago en onderscheidend vermogen rondom de inzet en ontwikkeling van asset management.

Toegang tot gunningvoordeel: Het verkrijgen van projecten met gunningvoordeel met CO₂-prestatieladdercertificaat.

Samenwerking in de keten: Mogelijkheden om via partnerschappen sneller en effectiever te verduurzamen.

Technologische innovatie: Doorbraken in bijvoorbeeld elektrische voertuigen (met voldoende range), waterstof, of circulaire technologieën kunnen de transitie versnellen.

Betrokken leiderschap: Het management ondersteunt actief de energietransitie en maakt middelen vrij voor duurzame investeringen.

Duidelijke langetermijnvisie: Het doel om in 2050 energieneutraal te zijn geeft richting en focus aan duurzaamheidsmaatregelen. Ook heeft Bilfinger een doelstelling opgesteld om in 2030 50% te reduceren op scope 1 en 2.

Voortgang op de doelstellingen

Voortgang van scope 1, 2 en 3

Op Scope 1 en 2 hebben we in 2025 meer emissies gehad dan in 2024 (+4%). Hoewel we minder propaan en diesel verbruik hebben gehad, is het benzineverbruik sterk toegenomen. Ook is er nu aardgasverbruik bij gekomen. Beide toenames komen door het starten van TB3. Hierdoor is er een extra (project)vestiging bij gekomen en worden er meer kilometers gereden voor storingen. Doordat de onderhoudsfase gelijk gestart is, maar de projectfase (waar de omzet in zit) nog niet, is de omzet en aantal FTE gelijk gebleven.

Scope 3 is wel afgenomen (-8%), met name door de aangekochte goederen en diensten, om dezelfde reden als hierboven. De meeste inkopen zitten in de projectfase.

Scope 1, 2 en 3 samen geven een reductie van 6%.

Voortgang doelstellingen korte termijn

1. Gebruik van biopropaan

Er is een gesprek geweest met onze leverancier Oliehandel Dekker en de intentie is uitgesproken dat we biopropaan willen gaan afnemen. Zij zijn nu in gesprek met hun leverancier om dit in hun pakket op te nemen.

Vanuit Istimewa zijn er geen technische of financiële hindernissen geïdentificeerd.

2. Elektrificatie wagenpark

Dit is een doorlopende doelstelling. De intentie vanuit het moederbedrijf en de wagenpark beheerders is dat nieuwe auto's in principe elektrisch zijn, tenzij er goede redenen opgegeven worden waarom dat niet mogelijk is. 3 van de 5 auto's die in 2025 besteld zijn, waren elektrisch.

3. Toepassing HVO

Het onderzoek is gestart. Er is in kaart gebracht waar de tankstations zijn die HVO in het pakket hebben. Ook is het traject gestart om de tankkaarten aan te passen dat er vrije keuze is in tankstations en brandstof, waardoor HVO ook daadwerkelijk getankt mag worden.

4. Hergebruik materialen

In overleg met de klant is er in het TB3 contract gekeken of het nodig was alle kasten te vernieuwen zoals aanvankelijk vereist was. Samen met de klant is er per object naar de status van iedere deelinstallatie gekeken en bepaald wat echt nodig is. Hier is uitgekomen dat een deel van de kasten, masten en andere materialen hergebruikt mogen worden, de eisen zijn hierop aangepast. Hierdoor is er een zeer grote besparing op CO2 gebied te bereiken.

Een andere eis was dat ieder object op locatie hardware matig bediend moet kunnen worden. Door een trade-off onderzoek te doen is er aangetoond dat lokale bediening via de bestaande PLC ook afdoende is. Hierdoor hoeven er 30-40 kasten minder gebouwd te worden.

5. Duurzamere materiaalkeuze

Hier is nog geen voortgang op geboekt.

Voortgang op de doelstellingen

Voortgang doelstellingen middellange termijn

1. Elektrificeren van het wagenpark en toepassen van HVO

Een van de MT leden is nu aangewezen als aanspreekpunt voor het beleid tav het wagenpark. Dat een auto alleen voor 1 persoon is wordt meer losgelaten. Voorrang krijgt het verschuiven van voertuigen om de inzet van het bestaande nog lopende wagenpark aan te passen aan de werkzaamheden. Op deze manier wordt er gezocht naar plekken om meer en meer elektrische auto's in te zetten.

Instream van normale leaseauto's is standaard op elektrisch gezet. Alleen wanneer er gedegen een motivatie is waarom dit niet past in privésfeer (zakelijk past het namelijk altijd wel) dan kan hiervan afgeweken worden.

Uiterlijk April 2030 moet het hele wagenpark worden omgezet naar elektrisch.

2. Verhuizen naar een energiezuiniger pand

Er is een projectteam opgericht om te zoeken naar een nieuwe locatie. Zij hebben een eisen- en wensenlijst opgesteld, waar ook in opgenomen staat dat een energieneutraal pand de voorkeur heeft.

3. Productie van kasten verduurzamen

Dit onderzoek is nog niet gestart.

4. Optimalisatie van inkoop en leveringen

Dit is een continu proces. In nieuwsbrieven en in gesprekken met de inkopers is deze doelstelling gecommuniceerd. Concrete voorbeelden zijn hier nog niet uit voortgekomen.

Vergelijking met sectorgenoten & toetsing klimaattransitieplan

Om te kunnen bepalen hoe ambitieus de doelstellingen en maatregelen zijn van de organisatie is gekeken naar sectorgenoten en is de maatregellijst van SKAO ingevuld. Door inzicht te krijgen in sectorprestaties kunnen wij:

- Realistische reductiedoelstellingen formuleren
- Effectieve reductiemaatregelen identificeren
- Technologische en methodische innovaties signaleren
- De eigen voortgang objectief valideren
- Het onderscheidend vermogen in duurzaamheid identificeren

Vergelijking met sectorgenoten

	Istimewa	Flokk	Equans NL	Floris Bouwgroep
Niveau CO2 PL	Trede 2	Trede 2	Trede 2	Trede 2
Maatregel A	9x			
Maatregel B	5x			
Maatregel C	1x			
Totaal aantal maatregelen	19x		15x	17x
Referentiejaar	2024	2024	2024	2024
Intensiteitswaarde (ton CO ₂ /euro) referentiejaar	98,7 ton / 1 miljoen omzet	214 ton / 1 miljoen omzet	79,8 ton / 1 miljoen omzet	5,12 ton / 1 miljoen omzet
Laatst bekende intensiteitswaarde (2025)	92 ton / 1 miljoen omzet	n.b.	62,1 ton / 1 miljoen omzet	n.b.
Voortgang	-6%		-18%	
(Korte termijn) doelstelling	10% reductie in 2027 t.o.v. 2024 (scope 1,2 en 3)	75% reductie in 2027 t.o.v. 2024 (scope 1 & 2)	10% reductie in 2027 t.o.v. 2024 (scope 1,2 en 3)	10,3% reductie in 2032 t.o.v. 2024 (scope 1,2 en 3)
Overige doelstellingen		25% jaarlijkse reductie	59% reductie in 2034 t.o.v. 2024 (scope 1,2 en 3)	

In vergelijking met de bovengenoemde partijen hanteren wij een vergelijkbaar ambitieniveau op het gebied van elektraverbruik en mobiliteit.

Toetsing klimaattransitieplan

In vergelijking met de 3 andere klimaattransitieplannen zit ons plan in lijn met andere bedrijven op trede 2.

Qua doelstellingen zie je dat ook zij met name op elektrificatie van het wagenpark inzetten. Bij Equans laten zie hier wel meer voortgang inzien.

Invalshoek C

Communicatie

Sleutelpersonen

Binnen onze organisatie zijn er in iedere laag van de organisatie sleutelpersonen, die een cruciale rol spelen binnen ons CO2-managementsysteem voor het behalen van de doelstellingen en het doorvoeren van verbeteringen.

Om te zorgen dat de sleutelpersonen over de juiste competenties beschikken, zijn er interne kennisoverdrachten binnen de sleutelpersonen, en is er een kick-off georganiseerd met alle sleutelpersonen, zodat duidelijk is wat van hen wordt verwacht in hun rol.

Elk halfjaar vindt er een CO2 overleg plaats waarbij sleutelpersonen suggesties of opmerkingen kunnen geven omtrent het management systeem of CO2 reductie

Naam	Taak	CO2-bewustzijn
Directie/management		
Richard Pijpelink	Strategische leiding en verantwoordelijk voor het nemen van beslissingen.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Immere Rotthier	Implementatie adviezen stuurgroep, budget opstellen en reserveren.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Projectleider		
Erwin van den Broek	Verantwoordelijk voor de algehele coördinatie en het beheer van het programma, incl. eigenaarschap van het koolstofbeheerbeleid.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Data verzameling (Invalshoek A)		
Erwin van den Broek	Coördineren van gegevensverzameling binnen hun afdelingen.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Communicatie en Samenwerking		
Andjenie Hanoeman (communicatie)	Ontwikkelen en uitvoeren van communicatie strategieën (intern)	Niveau 2: Ondersteunen
Erwin van den Broek (samenwerking)	Inventarisatie van relevante kennis- en samenwerkingsbehoefte en aansturen van actieve invulling.	Niveau 3: Betrokken voelen
Overige sleutelpersonen in afdelingen:		
Facilitair: Erwin van den Broek	Verzamelen van gegevens met betrekking tot de energieprestaties van gebouwen en faciliteiten. Daarnaast ook verantwoordelijk voor de controle op het wetgevingsregister en het meedenken en uitvoeren van (externe) communicatie.	Niveau 3: Betrokken voelen
Wagenpark: Ed Enters	Monitoring CO2-uitstoot van wagenparkbeheer, aanleveren van de benodigde informatie en opstellen van een uitfaseringsplan.	Niveau 3: Betrokken voelen
Afval en logistiek: Erwin van den Broek	Monitoren afvalscheiding.	Niveau 3: Betrokken voelen
Inkoop/IT: Erwin van den Broek	Inkoopprocessen in lijn laten zijn met duurzaamheidsdoelen. Beheren van de technologie en systemen die de dataverzameling en rapportage mogelijk maken.	Niveau 3: Betrokken voelen
Verkoop: Bert Knijnenburg	Sturen op CO2 neutrale projecten in de keten. Beheersen CO2 voordeelprojecten.	Niveau 2: Ondersteunen
CO2-prestatieladder projecten		
Steffan Gebraad	Het CO2- en energiebeleid rondom het project opstellen en communiceren met de opdrachtgever. (2025)	Niveau 2: Ondersteunen

Om het project te versterken, werken wij samen met het adviesbureau De Duurzame Adviseurs, vertegenwoordigd door Jop Bijvoet. Zij bieden strategisch advies en ondersteuning bij het behalen van Trede 2 op de CO2-Prestatieladder.

Communicatieplan

De jaarlijkse interne en externe communicatie over de footprint, het klimaattransitieplan, de waardeketen, de mogelijkheid van individuele bijdrage van medewerkers en de voortgang van het plan van aanpak en doelstellingen, gebeurt conform het hiervoor opgestelde communicatieplan.

Middelen

Er wordt gecommuniceerd via de volgende pagina's:

 Eigen organisatiewebsite	https://istimewa-elektro.nl/over-istimewa/mvo/
 Eigen SKAO pagina	https://www.co2-prestatieladder.nl/deelnemers/?pid=57620
 Intern via de Nieuwsflits en nieuwsbrieven	https://o5.sharepoint.com/sites/0233800_20T_t000290/SitePages/Interne-nieuwsberichten.aspx
 Overleggen en per mail naar opdrachtgevers/relaties	

Strategie

Onze communicatiestrategie is gericht op korte lijnen en het hanteren van een platte organisatiestructuur. Er is sprake van goed contact met alle externe doelgroepen. Om die reden kiest Istimewa bewust voor een persoonlijke benadering in de communicatie naar haar (samenwerking) partners.

Externe doelgroep		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Directe relaties	Wij nemen actief verantwoordelijkheid voor onze CO2-uitstoot en zetten concrete stappen om deze te verminderen. Dit doen wij niet alleen voor onszelf, maar ook om samen met onze ketenpartners te bouwen aan een duurzamere toekomst.	We laten zien welke maatregelen wij nemen en welke doelen wij hebben. We delen onze voortgang en benadrukken samenwerking voor verdere verduurzaming.
- Heijmans, Mourik, Yunex		
- Leveranciers (TU, Rittal)		
- Concurrenten (Spie, Unica, Equans)		
Opdrachtgevers		
- Rijkswaterstaat		
- Prov. Zeeland / Noord-Holland		
(Potentiële) Samenwerkingspartners	De markt vraagt om een toekomstbestendigere aanpak. Wij geloven dat echte impact ontstaat door samenwerking. Daarom waarderen we het als ook jullie actief meedenken en meedoen aan initiatieven gericht op CO2-reductie	
- TU, Rittal, Siemens		
Interne doelgroep		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Sleutelpersonen	Wees je bewust van je rol en jouw bijdrage aan een duurzamer Istimewa.	We informeren over onze uitstoot, ons klimaattransitieplan en maatregelen. We zijn transparant over onze doelen en voortgang. We stimuleren duurzaam gedrag binnen iedere functie.
Afdelingen:	Wees je bewust van wat jij kan betekenen voor een duurzamer Istimewa, wat aansluit bij onze doelen en strategie.	
- projecten		
- onderhoud		
- Engineering		
- Asset management		
- Kastenbouw		
- Bedrijfsbureau (facilitair)		
CO2-prestatieladder project TB3 (2025)		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Rijkswaterstaat (opdr.gever) onderaannemers	Weet wat er qua uitstoot komt kijken bij het project, welke maatregelen er zijn en hoe we hierop anticiperen.	We informeren over onze uitstoot op het project, onze doelen, de maatregelen die wij nemen en de voortgang hiervan. Samen willen we kijken naar alle mogelijkheden rondom duurzaamheid.
Steffan Gebraad (intern)	Steffan heeft het contact met de opdrachtgever rondom het project.	Het doel om te communiceren richting de opdrachtgever en samen andere mogelijkheden rondom CO2 reductie te verkennen.

Verantwoordelijke en planning

Ons communicatieplan is de sleutel tot het behalen van onze CO2-doelen en het creëren van bewustwording over duurzaamheid. We delen duidelijk en transparant onze voortgang met zowel interne als externe belanghebbenden, zodat iedereen weet waar we staan en wat we doen.

1. Eigen website

Planning:	Jaarlijks in mei
Verantwoordelijke:	Erwin van den Broek

We delen jaarlijks onze nieuwste inzichten en voortgang trots op onze eigen website! Hier kunnen onze klanten, partners en andere externe belanghebbenden zien welke impact we maken. We geven hen inzicht in onze reis naar verduurzaming en laten zien hoe we samen vooruitgaan.

2. SKAO-pagina

Planning:	Jaarlijks in april
Verantwoordelijke:	Erwin van den Broek

Op onze SKAO-pagina zorgen we voor de verplichte communicatie, waardoor we iedereen op de hoogte brengen van onze prestaties binnen de CO2-Prestatieladder. Deze pagina is een belangrijk platform om te laten zien hoe we voldoen aan de hoogste duurzaamheidsnormen en actief bijdragen aan een CO2-neutrale toekomst.

3. Intern

Planning:	Jaarlijks in mei, doorlopend
Verantwoordelijke:	Andjenie Hanoeman
Middelen:	Nieuwsflits, nieuwsbrieven, Istimewa Connect (Intranet)

Intern delen we de meest actuele informatie via onze nieuwsflits en/of nieuwsbrief. Dit is dé plek waar onze medewerkers alles kunnen volgen, van de nieuwste cijfers tot de stappen die we gaan zetten. We moedigen iedereen aan om mee te denken en te bijdragen, zodat we samen als organisatie het verschil maken.

4. CO2-prestatieladderproject

Planning:	Bij start- en afronding van het project, en maandelijks gedurende de looptijd van TB3
Verantwoordelijke:	Erwin van den Broek / Steffan Gebraad
Middelen:	Voortgangsoverleg

Met onze opdrachtgever delen we de meest actuele informatie middels het maandelijks voortgangsoverleg, waar CO2 een onderdeel is. Dit is dé manier om te communiceren. We moedigen de opdrachtgever ook aan om mee te denken en te bijdragen, zodat we samen als organisaties het verschil maken.

Invalshoek D

Samenwerking

Inventarisatie kennis- en samenwerkingsbehoeftes

Elk jaar wordt de kennis- en samenwerkingsbehoefte binnen onze organisatie geïnventariseerd en geanalyseerd. Daarnaast zal er jaarlijks afgewogen worden of voortzetting van de samenwerking meerwaarde heeft. Binnen organisatiename zijn er de volgende kennis- en samenwerkingsbehoeften:

Kennis behoefte:

CO2-reductie:

- Hoe meer producten/kasten te hergebruiken en/of circulair te bouwen
- Ontwikkelingen rondom elektrificatie van bedrijfsbussen
- Het opstellen en uitwerken van EPD's / LCA's

Gebruiken duurzame energie:

- De optie om bio propaan in te kopen
- Verdere optimalisatie van het minimaliseren van het energieverbruik (besparing)

De volgende samenwerkingsverbanden zijn geïnventariseerd:

Stichting Positieve Impact

Zeeuws Klimaatfonds

Expertplatform RES, Impuls Zeeland

Nationale Milieudatabase

Smart Delta Resources

Toekomst

De wens ligt om voornamelijk in te spelen op de kennisbehoefte rondom de EPD's, aangezien hier de grootste kennisbehoefte ligt. Aangezien hier nog niet veel kennis over beschikbaar is, zal een goede inventarisatie plaats moeten vinden.

Deze samenwerkingen gaan we verder onderzoeken of het interessant is hierop in te zetten:

- Nationale Milieudatabase
- Expertplatform RES

Waardeketen

Om onze invloed te vergroten in de waardeketen is gekeken naar de directe relaties, waarbij de volgende samenwerkingsverbanden zijn geïnventariseerd:

- Mogelijkheden samenwerking TU en Rijkswaterstaat onderzoeken
- Samenwerking met Mourik (project met gunningvoordeel)
- Samenwerking met Heijmans

Bij de start en afronding van ieder CO2-prestatieladderproject wordt de kennis- en samenwerkingsbehoefte geanalyseerd. In het geval van een meerjarig project wordt dit jaarlijks gedaan. De behoeften liggen in lijn met de in het projectplan opgenomen (potentiële) maatregelen.

In 2024 is het project nog niet gestart, maar zijn wel de voorbereidingen getroffen. Om deze reden nemen we dit project alvast mee.

In 2025 is het **project TB3** gestart. Op dit project zijn al een samenwerking van toepassing. Het gaat dan om samenwerking met Mourik & Yunex Ook is er een samenwerking met Heijmans voor het project Scaldis.

Aan de voorkant zijn de kennis- en samenwerkingsbehoeftes geanalyseerd, waardoor deze nu in de samenwerkingen tot uiting komen.

- ✓ De kennisbehoefte voor dit project is gelijk aan punt 1 van de algemene behoefte en dus niet nader gespecificeerd

Voor verdere toelichting per kennisbehoefte en/of samenwerkingsverband, zie het plan van aanpak in het CO2-dashboard document.

Actieve invulling kennis- en samenwerkingsbehoefte

Na een uitvoerige analyse is er besloten om met een of meerdere van bovengenoemde organisaties een samenwerking aan te gaan. De samenwerkingen is/zijn gericht op energiebesparing, CO2-reductie en/of het opwekken, opslaan of gebruiken van duurzame energie op de korte/middellange termijn.

Samenwerking 1: Mourik

We zitten samen in een combinatie voor Orion (TB3), waar we samen optrekken om het areaal te moderniseren. De klant, RWS, heeft de wens om zoveel mogelijk CO2 te reduceren in de bouw en in gebruik van de objecten. Door de kennis op Werktuigbouw en Elektrotechniek te combineren kunnen we invulling geven aan deze behoefte.

Samenwerking 2: Heijmans

We zitten samen in een combinatie voor Scaldis, waar we samen optrekken om het areaal te moderniseren. De klant, RWS, heeft de wens om zoveel mogelijk CO2 te reduceren in de bouw en in gebruik van de objecten. Door de kennis op Werktuigbouw en Elektrotechniek te combineren kunnen we invulling geven aan deze behoefte.

Samenwerking 3: Technische Unie

Het voornemen is om een samenwerking met de TU aan te gaan. Het eerste gesprek hierover staat gepland. In dit gesprek zullen onderwerpen als hergebruik, circulariteit, inkoop en partnerschap aan bod komen. De TU is ook bezig met een EPD database op te zetten, hier willen we bij aanhaken. De verdere uitwerking hiervan wordt nader bepaald o.b.v. output van het gesprek.

Samenwerking 4: Stichting Positieve Impact

Istimewa sluit aan bij Stichting Positieve Impact vanwege hun gedeelde ambitie om duurzame verandering te realiseren met tastbare resultaten. Ze richten zich op het versterken van sociale en ecologische meerwaarde binnen projecten en bedrijfsvoering. Door samen te werken, versnellen zij de transitie naar een inclusieve en klimaatbestendige samenleving.

Samenwerking 5: Zero emissie Van Academy

Istimewa sluit zich aan bij de Zero emissie Van Academy om beter voorbereid te zijn op de elektrificatie van het wagenpark en de bijbehorende technologische ontwikkelingen. Via de Academy blijft het team op de hoogte van nieuwe oplossingen, regelgeving en praktische toepassingen rondom zero-emissie transport. Deze kennis stelt ons in staat om de transitie actief op te pakken en duurzaam vervoer in hun projecten verder te versterken.

Zie het samenwerkingsdossier van de organisatie voor verdere toelichting over de dialogen.

Consultatie klimaattransitieplan / dialogen

In 2025 zijn wij in dialoog gegaan met één relevante organisatie.
Hieronder een beschrijving van het dialoog.

Dialoog 1: Technische Unie

Het eerste dialoog met de Technische Unie heeft plaatsgevonden.

Uitvoering: 25 februari 2025 en 23 september 2025

Planning: oktober/november 2026

Personen: CO2-verantwoordelijke TU met CO2-verantwoordelijke IE

De Technische Unie is bezig een systeem op zetten waarbij in kaart wordt gebracht wat de CO2-"waarde" van een component is. Het doel is uiteindelijk in de webshop een vergelijking te kunnen doen welk component minder CO2 verbruik heeft, vergelijkbaar met dat je nu ook kan vergelijken welke goedkoper is. De website waar Istimewa nu toegang heeft kan je op EAN nummer al de CO2 waarde opzoeken. Dit zouden we kunnen gebruiken om de scope 3 gerichter te kunnen inventariseren (minder spend-based).

Dialoog 2: N.t.b.

Zie het samenwerkingsdossier van de organisatie voor verdere toelichting over de dialogen.

de duurzame
adviseurs

Trede 2

Bedankt voor het lezen

Vragen of opmerkingen over dit verslag?
Mail dan naar erwin.van.den.broek@istimewa.nl